www.obec-beckov.sk

NEPREDAJNÉ

BECKOVSKÉ NOVINY

Číslo 4 August - 2026 Ročník XXX.

DNI OBCE
22. - 23. august 2026

Úspešné ukončenie ďalšieho projektu

V areáli základnej školy v Beckove vyrástla nová pumptracková dráha

Obec Beckov úspešne zavŕšila realizáciu investičného projektu s názvom „Vybudovanie pumptrackovej dráhy v areáli základnej školy v Beckove“.

Vo štvrtok 20. augusta 2026 prebehlo oficiálne kolaudačné konanie zrealizovaného diela.

Stavebné práce sa začali 10. júna 2026. Zhotoviteľom stavby bola spoločnosť Agrostav Trnava, ktorá uspela v procese verejného obstarávania. Dielo bolo odovzdané v zmluvne dohodnutom časovom harmonograme, požadovanej kvalite a v schválenej cene vo výške 119 309,99 €. Projekt bol realizovaný s finančnou podporou Fondu na podporu športu a dofinancovaný z rozpočtu obce Beckov.

Slávnostné otvorenie pumptrackovej dráhy je naplánované na sobotu 12. septembra 2026. Do tohto termínu zostáva priestor dráhy pre verejnosť neprístupný. V súčasnosti v areáli prebieha technologická prestávka - po výsadbe trávového semena je nutné plochy intenzívne zavlažovať, aby tráva riadne zakorenila.

Pred samotným sprístupnením športoviska verejnosti obec zrealizuje informačnú kampaň. Jej cieľom je oboznámiť budúcich užívateľov s prevádzkovým poriadkom, pravidlami pohybu a možnými rizikami. Z dôvodu prevencie pred bolestivými zraneniami pri prípadnom páde je bezpodmienečne nutné dodržiavať pravidlá a striktne používať ochranné prostriedky. V záujme ochrany vlastnej bezpečnosti a zdravia, nesmie užívateľ za žiadnych okolností vstúpiť na dráhu bez ochrannej prilby, nákolenníkov, chráničov lakťov a ochranných rukavíc. Bez použitia ochranných pomôcok riskujú užívatelia bolestivé zranenia.

Vybudovaním tohto ihriska samospráva vytvorila moderný priestor na zmysluplné formovanie voľného času, a to predovšetkým pre staršie deti a mládež. Po realizácii workoutového ihriska (v areáli futbalového ihriska - v roku 2023) a troch detských ihrísk (v areáli materskej školy, pri pošte a pri bytovkách - v roku 2025) ide o ďalší systémový krok k podpore pohybových aktivít mladých obyvateľov. Vedenie obce verí, že nová dráha poskytne každému dieťaťu adekvátny priestor na zdravú sebarealizáciu.

Ernest Benko, starosta

CENA OBCE 2026

Obec Beckov udelila Cenu obce Redakcii Beckovských novín za propagáciu a šírenie dobrého mena obce Beckov (uz.č.511/2026 b).

Vážnený pán starosta, vážení poslanci obecného zastupiteľstva, ĎAKUJEME vám za udelenie Ceny obce pre Beckovské noviny. Toto ocenenie si veľmi vážime, je pre nás nielen uznaním našej tridsaťročnej práce, ale aj povzbudením do tej budúcej. Poznamenávame, že toto ocenenie chápeme ako ocenenie, ktoré patrí nielen súčasnému redakčnému tímu, ale aj všetkým predchádzajúcim, počnúc od toho úplne prvého, ktorý vznikol v roku 1996. Cena obce patrí aj všetkým prispievateľom a rovnako aj čitateľom, lebo bez nich, našich čitateľov - obyvateľov a priaznivcov z veľkej časti Slovenska - by naša práca nemala zmysel.

Ďakujeme vám - sme radi, že si našu prácu, ktorú robíme zo srdca, s láskou i obetavosťou, vážite. Už pred 10 rokmi, 21.8.2016, Beckovské noviny získali Cenu starostu obce k 20. výročiu vzniku.

Pripomeňme si ešte tridsaťročný redakčný tím v skratke.

O založenie BN sa zaslúžili Akad. arch. Marián Strieženec a Mgr. Anežka Ilavská.

Zodpovedné redaktorky, šéfredaktorky:

Mgr. Anežka Ilavská (1996-1998, 2001-2004), JUDr. Iveta Čechvalová (1999-2000), Iveta Martišová (2005-2007), Mgr. Dana Badžgoňová (od 2007).

V Redakčnej rade BN sa za 30 rokov vystriedalo 29 osôb: Mgr. Anežka Ilavská, Akad. arch. Marian Strieženec, Marta Striežencová, Daniel Hladký, Jozef Hubina, Eva Úradníčková, Ing. Darina Jarábková (od 1998), Iveta Čechvalová, Marta Šimková, Margita Bubeníková, Soňa Jaroščiaková, Jozef Páleník; Iveta Martišová, Ľubomír Paulus; Mgr. Martina Striežencová, Mgr. Dana Badžgoňová (od 2007), Lenka Martišová, Mgr. Kristína Jurzová, Mgr. Petra Šutovská, PaedDr. Radka Prokopenská, Dana Klčovská, Mgr. Jana Ježovicová, JUDr. Katarína Križanová, Silvia Hlavová, Zuzana Tehlárová (od 2019), Ing. Katarína Kučerová, Mgr. Adam Straka, Mgr. Jozef Pekarovič (od 2023), Radovan Poláček, ktorý je ako poslanec OZ aj predsedom RR BN, pretože od r. 2024 pracujú BN na úrovni komisie OZ.

Foto: Kristína Bánovská *Redakcia BN*

Dni obce Beckov 22.8. - 23.8.2026 Ocenenia obce

- Obec Beckov udeľuje Cenu obce **Redakcii Beckovských novín** za propagáciu a šírenie dobrého mena obce Beckov.
- Starosta obce Beckov udeľuje Cenu starostu **Občianskemu združeniu Priatelia Beckova** za prínos v kultúrnom a spoločenskom živote v obci Beckov.
- Starosta obce Beckov udeľuje Cenu starostu tímu **„Barina cup“** za rozvoj cyklo-športu detí, mládeže a komunitného života.
- Starosta obce Beckov udeľuje Cenu starostu kolektívu **pracovníkov školskej kuchyne** pri ZŠ s MŠ J. M. Hurbana v Beckove ako prejav vďaky za aktívnu spoluprácu s obcou Beckov.
- Starosta obce Beckov udeľuje Cenu starostu **Danielovi Benetínovi** za výrazný prínos v rozvoji športu detí a mládeže v Beckove.
- Starosta obce Beckov udeľuje Cenu starostu **Zuzane Tehlárovej** za aktívnu prácu v spolkovej činnosti.
- Obec Beckov udeľuje odmenu **Tomášovi Zbojovi** za dosiahnuté výborné školské výsledky a úspešnú reprezentáciu školy.
- Obec Beckov udeľuje odmenu **Rebeke Jamborovej** za dosiahnuté výborné školské výsledky a úspešnú reprezentáciu školy.

DNI OBCE 2026 - Sobota 22.8.2026 - Súťaž: Prekvapenie z kotlíka

Prihlásené tímy

1. Hasiči Beckov
2. Xichty
3. Kotlíkoví držkári
4. 4F
5. OŠK Slovan Beckov
6. Florbalisti
7. Súrodenci Kováčikovci
8. Jednota dôchodcov Beckov
9. Čitateľský klub
10. PZ Hurban Beckov
11. Peter & Peter
12. Grajtinek
13. Obec Kalnica
14. ZŠ s MŠ JMH Beckov - víťazi (foto 1, str.1)
15. VATRA team

Hudobný program

Sobota: Eleven Band, Xichty, DJ Mauricio
Nedeľa: Nová Stopa

Sponzori: Obec Beckov, Považie región, Generali poisťovňa, Budiš a. s., COOP Jednota Prievidza

Veselá partia vždy v pohotovosti

Členovia Jednoty dôchodcov Slovenska v našej obci opäť ukázali, že im záleží na prostredí, v ktorom žijeme. Ochotne priložili ruku k dielu a pomohli s natieraním plotu okolo našej Základnej školy Jozefa Miloslava Hurbana.

Prácu vykonávali s dobrou náladou, úsmevom a veľkým nasadením. Veď práve do tejto školy chodia naše vnúčatá, a všetkým nám záleží na tom, aby ich každý deň vítalo čisté, upravené a príjemné prostredie.

Takéto spoločné brigády sú dôkazom, že vek nie je prekážkou ochoty pomáhať. Naši seniori sú príkladom obetavosti, spolupatričnosti a lásky k obci. Ich práca je nezištná, no jej výsledok bude robiť radosť celej komunite ešte dlhý čas.

Zo srdca ďakujeme všetkým členom JDS, ktorí sa brigády zúčastnili. Svojím príkladom ukázali, že keď sa spoja dobrí ľudia, dokážu urobiť veľa pre spoločné dobro.

Veselá partia je vždy v pohotovosti pripravená pomôcť tam, kde je to potrebné. Ďakujeme!

ZT.

Tradičná fitnespárty plná spomienok

Začiatok tohtoročného leta sa niesol v znamení pohody, skvelej nálady a utužovania dlhoročných vzťahov. Na známej búdke u Jarábka sa uskutočnila tradičná fitnespárty, ktorá opäť po roku spojila skvelú komunitu ľudí. Toto podujatie bolo výnimočnou príležitosťou na stretnutie bývalých trénerov, úspešných pretekárov, spolucvičencov a ich rodín.

V spoločných rozhovoroch dominovali nostalgické spomienky na niekdajšie fitnesscentrá P+D Jarábek, ktoré dlhé roky (od roku 1990 do roku 2015) úspešne formovali športový život v Starej Turej a v Trenčíne. Príjemné letné popoludnie sa nieslo v znamení nostalgie a humoru. Kamaráti s úsmevom na tvári si zaspomínali na svoje úplne prvé tréningy, počiatočnú svalovicu, ale najmä na neopakovateľnú atmosféru ich fitka. Vedenie trénera Pavla Jarábka prinášalo výsledky - cvičencom sa formovali, spevňovali a mohutneli nielen svaly, ale kvalitu získali aj ich morálne a charakterové vlastnosti.

Hoci čas rýchlo plynie a roky aktívnej kariéry sú už pre mnohých minulosťou, tradičná súdržnosť tejto „športovej rodiny“ zostáva absolútne neoblomná. Stretnutie jasne ukázalo, že prítomných nespájali len spoločne odtrénované hodiny a zdvihnuté kilá železa, ale predovšetkým skutočné, trvácne priateľstvá, ktoré trvajú už celé desaťročia.

Miesto v beckovskom chotári, dýchajúce prírodou a dobrou náladou, je ako stvorené na takéto stretnutia skvelej partie ľudí, ktorých spája spoločná minulosť, športové úspechy a pevné priateľstvá.

DJ

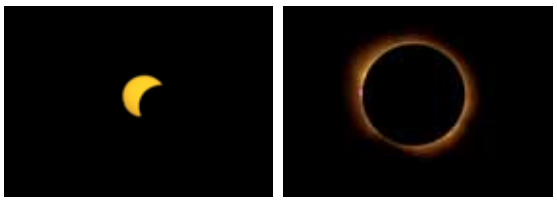

Zatmenie Slnka aj v Beckove

Na Slovensku bolo možné pozorovať čiastočné zatmenie Slnka, ale úplné videli v Španielsku, východnom Grónsku, západnom Islande, severnom Rusku, nad Atlantikom. Odohralo sa v stredu 12. augusta pred západom Slnka, na Slovensku od 19,20 do 21,02 SELČ a k maximálnemu zákrytu slnečného disku došlo až pod obzorom. Najviac bolo viditeľné v Bratislave, až 83%, kde toto vesmírne divadlo vyvrcholilo o 20,13 h.

Ďalšie čiastočné zatmenie bude o rok, 2.8.2027.

Úplné zatmenie Slnka bolo na Slovensku zaznamenané 8.7.1842 a najbližšie sa odohrá **7.10.2137**.

**Čiastočné zatmenie v Beckove a úplné v Španielsku. Zdroj: Facebook, Wikipedia*

Aktuálne projekty

- **Pumptracková dráha v Beckove**

Slávnostné otvorenie pumptrackovej dráhy v areáli základnej školy v Beckove sa uskutoční **12. septembra 2026**. Skúsení jazdci predvedú svoje triky a predstavia možnosti a techniku jazdenia na pumptracku. Tento projekt podporil z verejných zdrojov Fond na podporu športu sumou takmer 120 000 €.

- **Vybudovanie chodníka do Klíže**

Projekt vybudovania chodníka do Klíže má pokračovanie. Obec sa opätovne uchádzala o grant z Nadácie Ekopolis z programu Sadíme budúcnosť. Druhá etapa projektu bude podporená sumou 2 500 €. Čistenie od náletov a výsadba ďalších ovocných stromov bude pokračovať na jeseň tohto roku.

- **Kúria Dubnických**

Obec získala dotáciu vo výške 16 200 € z programu Obnovme si svoj dom 2026 z Ministerstva kultúry SR na obnovu NKP Kúria Dubnických. Projekt Konzervácia stavebno-technického stavu Kúrie Dubnických v Beckove - II. etapa je zameraný na stabilizáciu stavebno-technického stavu objektu. Zahŕňa uzatvorenie otvorov, provizórne zastrešenie pivnice, ochranu fasády pomocou plachty s grafickým vyobrazením historickej sgrafitovej fasády a spracovanie výskumnej dokumentácie. Cieľom je zastaviť degradáciu pamiatky a vytvoriť podmienky pre jej postupnú obnovu.

PJ

Úspešný projekt: Beckov kvitne 4

Kvetinový záhon vysadený v októbri 2024 (70 trvaliek a 690 cibuľovín) pred bývalou lekárňou pre jarné a letné kvitnutie sa má stále k svetu. Jarné tulipány a narcisy urobili radosť každému okoloidúcemu. Po krátkom medziobdobí potešil opäť v lete. Aby to tak bolo, o údržbu záhonu sa starajú pracovníci obecnej prevádzky (polievanie s vodou z Váhu) a OcÚ Antónia Bánovská a Lenka Martišová (okopanie).

Projekt s názvom „Beckov kvitne“, podporený v rámci grantového environmentálneho programu Trenčianskeho samosprávneho kraja - Zelené oči, súčasť projektu ZELENÁ ŽUPA, bol zameraný na záhradníčenie biologickým spôsobom - podporovať biodiverzitu pri sadení a úprave okrajov ciest a záhonov. Práve spoločným úsilím obyvateľov obce (úrad, prevádzka, seniori, škola, hasiči) sa projekt stáva úspešným. DB

Rozhľadňa a kaplnka Panny Márie v Klíži

Rozhľadňa v Klíži sa stáva ideálnym miestom pre turistické vychádzky a stretnutia rodín s deťmi pri ohnisku - v krásnej krajine, s jedinečnou vyhliadkou z 12 m vysokej rozhľadne na okolité kopce medzi Beckovom a Kálnicou, v blízkosti reštaurácie Salaš Beckov a PR Beckovské Skalice a Skalka. Rozhľadňa i kaplnka sú osadené uprostred krajiny popri poľnej ceste, medzi kopcami nesúcimi staré miestne názvy ako Klíža, Veľký Hrabovník, Malý Hrabovník a Daranovie Cípec. Miesto je prepojené na cyklotrasu a turistické a náučné chodníky regiónu.

Aby sa rozhľadňa stala realitou, bolo potrebné na obecnom úrade vybaviť nielen projektovú dokumentáciu, ale aj uskutočniť iné prípravné práce, do ktorých sa zapojili dobrovoľníci z obce. Predovšetkým bolo nutné vyčistiť chodník, ktorý by priviedol Beckovčanov do cieľa. A keďže chodník vedie popri hlavnej ceste, bolo nutné odstrániť nechcený porast a na jeho miesto vysadiť ovocné stromy, staré odrody, aby sa zhodnotila aj krajina. Vízia starostu bola staršieho dáta, ešte ako poslanec OZ sa nadchol pre myšlienku vysadiť staré odrody a sprístupniť také krásne miesto, ako je Klíža, pre čo najširší okruh obyvateľov. Miesto na turistiku, oddych aj duchovné posilnenie v kaplnke Panny Márie. Miesto pre posilnenie komunitných vzťahov.

Podarilo sa. Do akej miery, môžete posúdiť sami. Ak by vám cesta bola pridlhá, stačí sa dopraviť po reštauráciu Salaš, odtiaľ je to len kúsok, asi 15 min, s miernym stúpaním.

Čistenie chodníka k rozhľadni od cintorína do Klíže

I. brigáda: 18.3.2023 (36 dobrovoľníkov) - čistenie cesty za cintorínom k „Jarmočnému placu“;
II. brigáda: 9.3.2024 - od „Jarmočného placu“ popri hl. ceste;
III. brigáda: 22.2.2025 (viac ako 40 dobrovoľníkov) - čistenie popri hl. ceste pod Skalice;
IV. brigáda: 8.11.2025 (26 dobrovoľníkov plus aktivisti CHKO Biele Karpaty) - časť PR Beckovské Skalice za krížom, vysiatie trávového semena na vyčistenej ceste od „Jarmočného placu“ do Klíže;
V. brigáda: 28.2.2026 (32 dobrovoľníkov).

Piatou etapou obec úspešne zavŕšila prvú časť projektu, ktorý začal v roku 2023. Starosta obce poďakoval na Facebooku všetkým dobrovoľníkom aj odborníkovi zo SZOPK Ing. Viliamovi Maslovi za podporu, pomoc pri plánovaní, príprave aj samotnej realizácii projektu.

Výsadba ovocných stromov

28.3.2026 projekt pokračoval výsadbou 50 pôvodných druhov ovocných stromov popri hlavnej ceste z Beckova do Klíže. Každý strom získal svojho „adoptívneho rodiča“ - rodinu, jednotlivca, triedu žiakov základnej školy či organizáciu, aby sa oň staral. Vysadili sa hrušky, jablone, moruše, oskoruše, orechy, čerešne, duly a mišpule, ktoré pochádzajú z pestovateľskej škôlky ovocných stromov v Moravskom Lieskovom. Podujatie sa uskutočnilo s podporou nadácie Ekopolis v rámci programu „Sadíme budúcnosť“. Výsadbu finančne podporila spoločnosť Starbucks Slovakia. Partneri a dobrovoľníci: Dom stromov - odborné vedenie, DHZ Beckov - pomoc pri výsadbe, Jednote dôchodcov - spolupráca, žiaci ZŠ Beckov, Komisia životného prostredia pri OZ v Beckove, zástupcovia SZZ a SZOPK Beckov, dobrovoľníci.

O stromčeky sa stará obec pravidelným polievaním a koncom júla ich očistili dobrovoľníci od buriny a drobných výhonkov.

Rozhľadňa a kaplnka v Klíži

Samotná výstavba bola dokončená v decembri 2025, prvé podujatie sa konalo 6.1.2026 - Trojkráľový turistický pochod, ktorý má ambíciu opakovať sa každým rokom.

Posvätenie kaplnky Panny Márie

V sobotu 18.4.2026 sa uskutočnil posledný krok k úplnému dokončeniu rozhľadne v Klíži. O 15. hod došlo k posväteniu kaplnky Panny Márie a rozhľadne pod vedením pátra Jána Kapistranského Ľubomíra Lazového, OFM, za účasti starostu obce Ernesta Benka a predsedu TSK Jaroslava Bašku a ďalších účastníkov. Výstavba sa realizovala z rezervy predsedu vlády vo výške 78-tisíc eur. ***Obrázky vznikli 1. mája 2026.*** *DB*

Slávnostné otvorenie Severného paláca Beckovského hradu - 17. júl 2026

1.

2.

3.

4.

Vážené dámy, vážení páni, vzácni hostia,

stojíme na mieste, kde sa dejiny dotýkajú prítomnosti, a ja vás zo srdca vítam na Hrade Beckov. Stretávame sa pri skutočne mimoriadnej príležitosti - pri slávnostnom sprístupnení západného krídla Severného paláca.

Keď sa pozriete okolo seba, nevidíte len múry. Vidíte výsledok obrovského úsilia, profesionality a odhodlania, ktoré sa koncentrovalo na tomto hrade počas samotnej realizácie od júna 2025 do konca mája 2026. No táto rekonštrukcia nezačala výstavbou žeriavu. Začala sa o veľa skôr.

Za dnešným dňom sa skrýva obrovské množstvo neviditeľnej, no kľúčovej práce. Hovorím o poctivej príprave celého zámeru rekonštrukcie, o komplexnom spracovaní projektovej dokumentácie, vypracovaní náročnej žiadosti o finančný príspevok, o procese verejného obstarávania a o množstve ďalších administratívnych úkonov, ktoré nás krok po kroku doviedli až k úspešnému získaniu finančných zdrojov z programu Slovensko a k samotnej realizácii. Preto patrí moja obrovská a úprimná vďaka za vytrvalosť, trpezlivosť a obetavosť mojim kolegom na obecnom úrade. Vážení kolegovia, bez vášho každodenného nasadenia, precíznosti a energie by sa tento náročný projekt nikdy neuskutočnil a my by sme tu dnes nestáli.

Na to, aby sme mohli pretvoriť smelú víziu na skutočnosť, sme však potrebovali nemalý objem finančných prostriedkov, bez ktorých by táto obnova zostala iba na papieri. Sme nesmierne vďační, že aktuálnu rekonštrukciu Severného paláca podporila zo svojich zdrojov Európska únia v rámci Integrovaných územných investícií z Programu Slovensko. Správcom tohto programu je Ministerstvo investícií a regionálneho rozvoja. Ďakujem našim partnerom v Rade partnerstva, že projekt rekonštrukcie podporili a schválili ako prioritu regiónu.

Na tomto mieste chcem zároveň pripomenúť, že záchrana hradu je dlhodobý proces. V minulosti bola rekonštrukcia iných hradných objektov úspešne financovaná z tzv. Nórskych fondov, do ktorých prispievajú krajiny Island, Lichtenštajnsko a Nórsko, ale i z programu Ministerstva kultúry SR „Obnovme si svoj dom“. Všetkým partnerom a donorom patrí naša hlboká vďaka za to, že investujú do záchrany nášho neoceniteľného kultúrneho dedičstva.

Počas dvanástich mesiacov intenzívnych stavebných prác sa Severný palác menil pred našimi očami. Rekonštrukciou sme vybudovali dve úplne nové podlažia a celý objekt bol trvalo zastrešený. Súčasťou týchto prác bolo precízne reštaurovanie kamenných ostení okien i dverí a kompletné doplnenie výplní všetkých otvorov.

Z hľadiska remesla išlo o významné dielo. Stropy, podlahy a nosné prvky, vrátane rámov okenných výplní, boli zrealizované z materiálu, ktorý k našej histórii neodmysliteľne patrí - z kvalitného dubového dreva. Na stavbe sa ho spotrebovalo viac 80 metrov kubických. Popri tom remeselníci zapracovali viac ako 100 metrov kubických kameňa. Vďaka tejto symbióze tradičných materiálov a moderných postupov sme pre hrad získali viac ako 380 metrov štvorcových nových výstavných plôch, ktoré sú odteraz dokonale chránené pred nepriazňou počasia. Dnes máme tú česť byť priamymi účastníkmi chvíle, kedy tento - v minulosti najexkluzívnejší a najluxusnejší - priestor hradu opäť otvárame pre verejnosť.

Tento obrovský kus práce na stavenisku by však nebolo možné zrealizovať bez partnera, ktorý do projektu vložil nielen svoju odbornosť, ale aj kus srdca. Naša vďaka za znovuzrodenie Severného paláca patrí zhotoviteľovi tejto náročnej rekonštrukcie, spoločnosti MV staving a.s. Prievidza. Páni, ďakujem vám za vašu profesionalitu a trpezlivosť pri prekonávaní prekážok, ktoré historická stavba prináša. Aktuálny úspech nadobúda ešte hlbší zmysel, keď sa pozriete na kalendár historických míľnikov Beckova. Práve v týchto dňoch si pripomíname chvíľu, keď 16. júla 1388 kráľ Žigmund Luxemburský daroval hrad Beckov svojmu vernému rytierovi Stiborovi zo Stiboríc. Ten si Beckov vybral za svoj sídelný hrad a premenil ho na honosnú gotickú rezidenciu, ktorej srdcom bol práve Severný palác.

História k nám však nebýva vždy len prívetivá. V roku 1728 postihol severný palác ničivý požiar, ktorý spustil smutnú éru, kedy sa hrad postupne menil na ruinu. V tomto roku si, žiaľ, pripomíname presne 298 rokov od spomínanej tragickej udalosti.

Dnes tu však stojíme s hrdosťou, pretože si pripomíname aj iné, oveľa radostnejšie výročie. Obec Beckov získala v roku 1995 od štátu tento hrad do svojho vlastníctva. Hneď nasledujúci rok, presne pred 30 rokmi, ho slávnostne sprístupnila verejnosti za účasti vtedajšieho prezidenta Slovenskej republiky pána Michala Kováča.

Som hlboko presvedčený, že týchto viac ako tridsať rokov obecného vlastníctva je skutočne úspešným príbehom jednej národnej kultúrnej pamiatky. Záchrana a rozvoj tohto hradu by však nikdy neboli možné bez odvahy ľudí, ktorí obec Beckov v tom období viedli a rozhodovali o jej smerovaní.

Po počiatočnom období hľadania skúseností nadviazala obec kľúčovú spoluprácu s projekčnou kanceláriou A štúdio, zastúpenou pánom architektom Igorom Tarabom. Práve oni sú autormi dokumentácie rekonštrukcie Hradu Beckov, z ktorej dodnes čerpáme a ktorá tvorí pevný základ pre väčšinu našich veľkých rekonštrukčných projektov po roku 2000. Ďakujem vám, páni, za vašu odbornosť a nadčasovú prácu.

5.

6.

7.

Moje veľké poďakovanie patrí aj ďalším vedeniam obce, ktoré kontinuálne podporovali zámery na záchranu hradu. Či už to bolo v roku 2010, kedy boli na hrad privedené inžinierske siete, vybudovalo sa potrebné zázemie a zrekonštruoval sa dolný hrad, alebo v nedávnom období rokov 2022 až 2024, kedy prebehla úspešná obnova Západného paláca. Počas celej tejto dlhej cesty nám boli neoceniteľnou oporou odborní pracovníci Krajského pamiatkového úradu. Ich kontinuálne metodické usmerňovanie a neustály odborný dohľad boli pre nás zárukou, že stavebné postupy rešpektujú historickú podstatu tejto pamiatky. Pri tejto náročnej obnove sme s hlbokou úctou nadviazali na neoceniteľné základy, ktoré tu zanechali pani doktorka Kodoňová a pani doktorka Horáková. Práve ich rozsiahle archeologické a historické výskumy zo sedemdesiatych a osemdesiatych rokov minulého storočia nám poskytli kľúčové vedomosti a presné dáta, bez ktorých by sme dnes nedokázali Hrad Beckov obnoviť s takouto historickou vernosťou. Veľká vďaka patrí aj mnohým ďalším, v tejto chvíli nemenovaným partnerom, podporovateľom a priateľom hradu.

Na tomto mieste však chcem vysloviť jedno mimoriadne a hlboké poďakovanie. Patrí vám, obyvateľom našej obce Beckov. Ďakujem vám za vašu nekonečnú trpezlivosť počas stavebného ruchu, no predovšetkým za vašu podporu a pochopenie. Tento hrad nie je len historickým objektom na skale nad našimi domovmi. Je to skutočný symbol našej obce, srdce Beckova a zdroj našej spoločnej obrovskej hrdosti. Bez hrdosti a vedomia, že chránime naše vlastné dedičstvo, by tieto múry zostali len chladným kameňom. Vy im dávate dušu.

Aby táto duša hradu rástla a prinášala radosť aj naďalej, preberá zodpovednosť za prevádzku a vyžívanie zrekonštruovaného Severného paláca dnešným dňom naša nezisková organizácia s rovnomerným názvom Hrad Beckov, nezisková organizácia. Práve ona sa dlhodobo príkladne stará o efektívne, zmysluplné a vysoko kultúrne využitie všetkých priestorov hradu. To, že je Hrad Beckov dnes modernou, pulzujúcou a mimoriadne vyhľadávanou destináciou pre tisíce domácich, ale i zahraničných turistov, je v obrovskej miere práve ich zásluha. Som presvedčený, že tieto nové, unikátne priestory zverujeme do tých najlepších rúk.

Vážené dámy, vážení páni, každý meter kubický dreva, ktorý tu dnes vonia novotou, a každý jeden ručne osadený kameň v tomto paláci rozpráva hlboký ľudský príbeh. Je to príbeh o nezlomnosti, o úcte k predkom a o láske k tomuto miestu. Keď sa zamyslíte nad tým, že takmer tristo rokov bol tento palác len opusteným, chladným skeletom bez strechy, do ktorého pršalo a fúkal vietor, dnešný moment je obrovským úspechom. Vrátili sme tomuto hradu jeho korunu. Tam, kde tri storočia vládlo hrobové ticho ruín a pustošivý čas, dnes opäť pulzuje život, remeslo, umenie a hrdosť.

Tento palác už nebude len nemým svedkom zašlej slávy. Stáva sa z neho bezpečný prístav pre kultúru, vzdelávanie a prebúdzanie ľudskej fantázie. Keď sem vstúpi prvý návštevník a dotkne sa pevného dubového zábradlia, dotkne sa práce každého jedného z vás, ktorí ste na tejto vízii nechali kus svojho života. Chcem sa vám všetkým pokloniť - za vašu odvahu snívať veľké sny a za vašu vytrvalosť premeniť tieto sny na skutočnosť.

Prajem tomuto znovuzrodenému palácu, aby jeho múry po stáročia chránili nielen vzácne expozície, ale najmä hrdosť našej obce a nášho národa. Prajem mu, aby bol miestom, kde ľudské srdcia pookrejú a kde budeme s hrdosťou hovoriť: toto sme dokázali my, Beckovčania. Vám všetkým zo srdca ďakujem za vašu prítomnosť, za vašu lásku k Beckovu a prajem vám hlboký a nezabudnuteľný zážitok z dnešného dňa. Hrad Beckov sa znova rozvíja v plnej kráse. Ďakujem vám za pozornosť.

Ernest Benko, starosta obce
Prejav pri otvorení Severného paláca hradu Beckov po rekonštrukcii 17.7.2026.

Fotografie na str. 2:
1. Horné nádvorie hradu; 2. príhovor starostu;
3. príhovor poslankyne NR SR Ľubice Laššákovej,
4. príhovor riaditeľa Hradu Beckov, n. o. Petra Pastiera;
5. prestrihnutie stuhy pred vchodom do Severného paláca;
6. starosta otvára dvere;
7. kľúč prevzal riaditeľ hradu;

Fotografie na str. 3:
1. príhovory starostu Ernesta Benka,
2. riaditeľky Pamiatkového úradu v Trenčíne Veroniky Masárovej;
3. reštaurátora Martina Šumaja;
4. pozvaní hostia v zrekonštruovanom Severnom paláci;
5. poslankyňa Ľubica Laššáková prezerá výstavu pripravenú obcou k otvoreniu SP,
6. pohľad z prvého podlažia cez schodisko vedúce na druhé podlažie SP,
7. hudobníci zo SHŠ URSUS.

Fotografie: Hana Krížková

Denný biblický tábor 2026

Tak ako každoročne, tak aj tento rok sa počas prázdnin konal denný biblický tábor na evanjelickej fare v Beckove, a to v čase od 20.7.2026 do 24.7.2026. Témou tohtoročného tábora bolo Veľké egyptské dobrodružstvo. Počas celého týždňa deti počúvali veľmi vzrušujúci príbeh Jozefa, ktorého neoblomná viera a láska k Pánu Bohu zachránila celú jeho rodinu. Tábora sa zúčastnilo 27 detí z Beckova, Kálnice a Trenčianskych Stankoviec. Deti počas týždňa súťažili v štyroch tímoch, veľa tvorili a dokonca sa zúčastňovali na tvorbe táborových novín, ktoré si nasledujúci deň mohli pozrieť na plátne.

Zažili sme aj nové dobrodružstvo - splav po rieke Váh z Krivosúd Bodovky do Beckova - za čo chceme poďakovať Petrovi Ondrejovičovi.

Každé ráno sme mali s deťmi ranné stíšenia a nechýbala ani rozcvička v podobe egyptského tanca.

Ďakujem všetkým rodičom, ktorí nás zásobovali dobrotami počas celého týždňa. Tiež ďakujeme všetkým vedúcim, Monike Cipciarovej, Erike Solovicovej, Dávidovi Jaroščiakovi, Lei Ruth Cipciarovej a Lívii Prokopenskej za pomoc s prípravou aj realizáciou tábora. Taktiež ďakujeme za pomoc v kuchyni pri výdaji jedla pani Alenke Kročitej a Katke Bokovej z Trenčianskych Stankoviec.

Veríme, že deťom príbeh Jozefa sa nielen páčil, ale že sa dotkol ich srdca a budú chcieť svoju vieru ďalej prehlbovať v poznaní Pána Ježiša počas hodín náboženstva a besiedky a nezabudnú na to, že Boh je s nami v každej situácii. *RP*

Nové knihy v OK

December 2025 - august 2026

Jozef Banáš, Tichá rebelka Timrava, IKAR 2025
Nelio Biedermann, Lazár, IKAR 2026
Robert Bryndza, Dievča v ľade, Cosmopolis 2017
Silvia Bystričanová, Stačí, že sa máme radi, Slovart 2025
James Clavell, Potkan kráľ, IKAR 2025
Tessa Collins, Dcéra poľných kvetov. Island (2.), Tatran 2026
Dominik Dán, Podaj prst (40.), Slovart 2025
Dominik Dán, Veštica (41.), Slovart 2025
Dominik Dán, Krv sa stane zábavou (42.), Slovart
Robert Galbraith, Volanie kukučky, Lindeni 2014
Katarína Gillerová, Niekto ťa má rád, Slovenský spisovateľ 2025
Tomáš Hudák, Amerikáni, Marenčin PT 2025
Eowyn Ivey, Čierny les, modré nebo, Fortuna Libry 2025
Anne Jacobs, Dedičstvo továrnikovej vily, IKAR 2025
Táňa Keleová Vasilková, Svet žien, IKAR 2025
Joanna Kuciel-Frydryszak, Sedliačky, Absynt 2025
Gisele Pelicot, Óda na život, N Press 2026
Oliver Pötzsch, Katova dcéra, IKAR 2025
Hana Repová, Motýľ netuší, aké krásne má krídla, IKAR 2025
Lucinda Riley, Posledná ľúbostná pieseň, Tatran 2025
Lucinda Riley, Ľúbostný list, Tatran 2025
Lucia Sasková, Dokonalá, IKAR 2026

Kultúrne výročia

200. výročie vydania

V roku 1826 vyšlo prvé **vydanie cestopisnej knižky Malebná cesta dolu Váhom od Alojza Medňanského (1784-1844),** potomka známej beckovskej barónskej rodiny, historika, štátneho úradníka, publicistu. Kniha vyšla v Pešti v nemeckom jazyku pod názvom Malerische Reise auf dem Waagflusse in Ungarn von Aloys Freyherrn von Mednyánszky mit zwölf Ansichten (druhé vydanie v r. 1844). Ilustrovalo ju 12 kolorovaných grafík **Josepha Fischera** (1769-1822). Slovenský preklad vznikol podľa 2. vydania v roku 1962 vo vydavateľstve Tatran.

Hrad Beckov

Reštaurátor **Martin Šumaj**
Rozhovor o reštaurovaní kamenných článkov na hrade

Mgr. art. Martin Šumaj *je certifikovaný reštaurátor s viacerými špecializáciami, pôsobiaci najmä v Trenčianskom kraji. Vyštudoval Katedru reštaurovania na Vysokej škole výtvarných umení (VŠVU) v Bratislave a je riadnym členom Komory reštaurátorov.*

Vo svojej praxi sa zameriava na záchranu historických pamiatok a umeleckých diel. Medzi jeho známe práce patrí odborné reštaurovanie historického pohyblivého kalendária rodu Ilešháziovcov v Trenčianskom múzeu (2025).

Svoju živnosť a reštaurátorský ateliér prevádzkuje pod názvom Restaurum v Trenčíne.

- *Pán reštaurátor, môžete sa predstaviť?*

Mám 43 rokov, bývam v Trenčíne, z manželkou máme dve dcéry a pracujem v oblasti ochrany pamiatok.

- *Kde ste študovali?*

Som rodák z Trenčína, chodil som tu do základnej školy aj do Základnej umeleckej školy, kde som mal skvelého pedagóga, Jozefa Švikruhu, ktorý mi pomohol v rozvíjaní výtvarného pozorovania a tvorenia. Zároveň som mu vďačný, že na základe jeho rady som pokračoval na Škole úžitkového výtvarníctva v Kremnici. Tam ma na odbore Umeleckého odlievania kovov na predmete výtvarnej výchovy viedol Milan Ormandík, akad. sochár. Pod jeho vedením som napredoval vo zvládaní sochárskej kresby a modelácie. V závere školy mi odporučil pokračovať v štúdiu na katedre Reštaurovania sochy na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave, kde som mohol zužitkovať svoje schopnosti a zároveň ich mohol ďalej rozvíjať. Tak som sa dostal na začiatok mojej reštaurátorskej cesty. V začiatkoch štúdia mi výrazne pomohol doc. Jozef Barinka v rámci predmetu sochárskej prípravy. Katedru reštaurovania som ukončil v ateliéri reštaurovania kamennej sochy pod vedením doc. Jaroslava Kubu.

- *Po ukončení štúdií nastala prax. Spomeniete nám niektoré miesta, kde ste pôsobili?*

Reštaurovaním pamiatok sa venujem po škole už 17 rokov, z toho najväčšiu časť v spolupráci a pod vedením kolegu Juraja Krajča, akad. sochára. V spolupráci s ním som realizoval aj posledný veľký projekt, reštaurovanie kamenných článkov severného paláca na hrade Beckov. V predchádzajúcich rokoch som s ním spolupracoval na mnohých realizáciách, napr. kamenné architektonické články na fasáde kostola Piaristov v Trenčíne, súsošie sv. Jána Nepomuckého a socha sv. Panny Márie v Dubnici nad Váhom. Z pohľadu materiálového sme realizovali aj reštaurovania drevených pamiatok, napr. hlavný oltár z kostola Všechsvätých v Šuňave. Poslednou oblasťou je reštaurovanie štukových diel, napr. bočný oltár v kaplnke Ilešháziovcov vo farskom kostole Narodenia Panny Márie v Trenčíne, šesť bočných oltárov v kostole sv. Ladislava v Nitre a štukovú výzdobu vo svätyni farského kostola v Novom meste nad Váhom. Pamiatkou umiestnenou v obci Beckov, ktorú som mal možnosť reštaurovať, je nevšedné barokové mortuárium Ladislava Révaya, čiže drevený pohrebný štít, vystavený v kúrii Ambrovec.

- *Aká je vaša špecializácia?*

V súčasnosti som držiteľov dvoch špecializácií, reštaurovanie drevených sôch a architektonických článkov a reštaurovanie kamenných sôch a článkov. Tieto špecializácie som získal ako člen Komory reštaurátorov a oprávňujú ma reštaurovať národné kultúrne pamiatky vyrobené z týchto materiá-

Reštaurovanie Severného paláca Hradu Beckov

lov. Komora reštaurátorov, podobne ako napr. komora právnikov či architektov, združuje reštaurátorov aktívne pôsobiacich na Slovensku.

• *Nedávno ste dokončili reštaurovanie na hrade Beckov, ktoré objekty ste zreštaurovali?*

V roku 2025 a 2026 som sa spolupodieľal na obnove západného traktu severného paláca na hrade Beckov. Mojou úlohou bolo reštaurovanie kamenných článkov. Tieto na objekte tvorili ostenia okien a dverí. Originálne prvky boli poškodené pôsobením poveternostných vplyvov, niesli na sebe znečistenie, vegetáciu, boli popraskané a mnohé chýbali.

Prvým krokom bolo ich očistenie od znečistenia a vegetácie. Používali sme parný čistič a jemné plastové kefky (obr.1). Následne prebehlo

1.

dodatočné čistenie stmavnutých častí čistiacou pastou Fassadenreiniger od firmy Remmers. Po očistení sme povrch kamenných častí ošetrili prípravkom Machožrút proti opätovnému vzniku rias a vegetácie.

Nasledoval dôležitý krok, petrifikácia a spevnenie kamennej hmoty konsolidantom na báze esterov kyseliny kremičitej Steinfestiger KSE od firmy Remmers. Tento prípravok vytvára v hmote kameňa dodatočnú, spevňujúcu štruktúru z molekúl kremíka, ktorá sa chemicky naviaže na kremičité zrná v pieskovci. Takto vzniknutá štruktúra je po vyzretí priedušná pre vodu a nespôsobuje deštrukciu kameňa. Je to v súčasnosti najlepší spôsob spevnenia pieskovcov.

Po vyzretí petrifikačného náteru bolo možné pristúpiť k dopĺňaniu chýbajúcich častí hmoty kamenných blokov. Pri malých výpadkoch sme používali minerálny tmel na báze vápna a pri dopĺňaní väčších dier sme použili zmes riečneho piesku s rímskym (niekedy označovaný aj ako románsky) cementom (obr. 2 a 3). Tento cement je technologická napodobenina cementu používaného v antickom Ríme. Po zamiešaní s vodou tuhne rýchlo ako sadra, je vhodný na pamiatkové objekty, keďže je priepustný pre vodu, a v kontakte s pôvodným kameňom nespôsobuje jeho deštrukciu. Po vyschnutí má vhodnú farebnosť a štruktúru (obr. 4). Niektorým osteniam a portálom však chýbali celé kamenné články. Na ich doplnenie bolo potrebné pristúpiť k tvarovej rekonštrukcii z prírodného kameňa. Bloky pieskovca boli vyťažené v kameňolome a opracované kamenármi do požadovaných tvarov. Použitý bol božanovský pieskovec z lokality na severe východných Čiech. Tieto kusy boli osadené do pôvodných miest na vápennú maltu (obr. 5,6,7 a 8). V prípade jedného portálu, ktorý absentoval úplne, sa pristúpilo k jeho rekonštrukcii z umelého kameňa. Boli zamerané rozmery analogicky podobného portálu v severnom paláci a následne zhotovená forma (obr. 9), do ktorej sa odliala zmes bieleho cementu s riečnych pieskom a farebnými pigmentami. Po vytvrdnutí bol povrch

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

10.

oštokovaný, aby pôsobil ako originálne kamenné články (obr. 10). Následne bol portál vystavaný do priestoru pôvodného otvoru (obr. 11 a 12).

Celý proces reštaurovania bol fotograficky dokumentovaný a táto dokumentácia bola po ukončení prác predložená Krajskému pamiatkovému úradu Trenčín na schválenie.

Ďakujeme za objasnenie postupov pri reštaurovaní kamenných ostení okien a dverí na hrade. Prajeme vám veľa úspešných projektov!

Mgr. Dana Badžgoňová

11.

12.

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA Júl - august 2026

Narodili sa: Tamara Chlapíková, Amélia Zavacká, Amália Hložková

Jubilanti

60 rokov: Ing. Peter Martiš, Jana Pevná, Mária Vazovanová

70 rokov: PhDr. Oľga Lacková,

80 rokov: Emília Ježková

Rozlúčili sme sa: Jaroslav Nožina, Antónia Vavrisová, Pavol Šprincl, Oľga Koníčková, Mária Daranská, rodená Uherčíková

Mená jubilantov zverejňujeme na základe dobrovoľne podpísaného Súhlasu so spracovaním osobných údajov v zmysle platných zákonov - čl. 6 ods. 1 písm. a) Nariadenia EP a Rady EÚ č. 2016/679 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov, ďalej len „Nariadenie GDPR“) - ktorý jubilanti doručili Redakcii BN v roku 2026.

JUBILANTOM

Vážení jubilanti, radi uverejníme v spoločenskej kronike vaše okrúhle jubileum, ak nám vopred pošlete podpísaný súhlas so zverejnením osobných údajov. Tlačivo sa nachádza na web-stránke obce v časti občan - inštitúcie - Beckovské noviny, alebo ho získate osobne v kancelárii redakcie BN.

Spomienka na otca

Rudolf Baník by dňa 10. júla 2026 oslávil nedožité 85. narodeniny a zároveň dňa 24.6.2026 uplynulo 20. výročie jeho odchodu na večnosť.

Motto: Ako deti sme si neuvedomovali, koľko síl ťa stálo byť otcom. Nevideli sme prebdené noci, starosti, obavy ani všetko to, čo si musel obetovať. Dnes už my deti vieme, že láska otca nie je ukrytá vo veľkých slovách. V každom kilometri, ktorý si pre nás prešiel, v každej starosti, v každej chvíli, keď si bol unavený, ale aj tak si si našiel čas byť pri nás.

Spomínajú deti Tatiana, Miroslav, Richard a Martina.

Spomienka

Čas plynie, no bolesť v srdci zostáva. Dňa 4. septembra 2026 si pripomíname 1. výročie úmrtia nášho milovaného otca, manžela, krstného otca, starého otca, pána **Ing. Jána Turana**. Ďakujeme všetkým, ktorí mu venujú tichú spomienku a modlitbu.

Spomína smútiaca rodina.

Žatva a dožinky

Žatva a dožinky sú pre staršiu generáciu hlboko zakorenené symboly zavŕšenia celoročnej driny, pre mladších už občas len pojmy z historických kníh či folklórnych slávností. Ak však dopustíme, aby sa tieto tradície vytratili z nášho každodenného života a stali sa len múzejnými exponátmi, stratíme spojenie s tým najdôležitejším - s našou zemou. Pôda nie je samozrejmosť. Je to živý organizmus a základný pilier našej existencie. Každý bochník chleba na našom stole má svoj príbeh, ktorý nezačína na pultoch obchodov, ale hlboko v brázdach našich polí. Je výsledkom neúnavnej práce ľudských rúk, mozoľov, trpezlivosti a pokory pred rozmarmi počasia, ktorú sú v poslednom období čoraz častejšie.

Dožinky nikdy neboli len obyčajnou oslavou a zábavou po zbere úrody. Bol to deň hlbokej vďačnosti za dary zeme a vyjadrenie úcty poľnohospodárom, ktorí svojou prácou zabezpečovali prežitie všetkých nás. Spomienka na detstvo ma vracia na polia zaliate slnkom. Ukončenie žatvy prinieslo vždy veľkú radosť, veď na našich poliach sa urodilo hojne obilia. Najkrajším momentom boli tradičné dožinky. Hrdo sme niesli bohato ozdobený veniec z klasov, ktorý symbolizoval vďačnosť za požehnanú úrodu. Tieto chvíle nám navždy zostanú v srdciach. S hlbokou úctou ďakujeme našim starým rodičom a starším generáciám za ich celoživotnú prácu. Práve oni nás naučili milovať pôdu, rozumieť prírode a s pokorou prijímať jej dary. S vďakou na nich spomíname a odovzdané tradície dodnes formujú srdcia nastupujúcich generácií a všetkým pripomínajú naše skutočné korene.

V dnešnej rýchlej dobe plnej technológií by sme mali spomaliť a pripomenúť si tieto hodnoty. Nedovoľme, aby sa úcta k pôde vytratila. Učme naše deti a vnúčatá, odkiaľ pochádza skutočná potrava, a vážme si prácu tých, ktorí na pôde pracujú. Národ a obec, ktoré si nectia svoju pôdu a tradície, strácajú svoje korene i budúcnosť. Majme ich v úcte, vráťme žatve a dožinkám skutočný zmysel. Nepovažujme ich za prežitok minulosti, ale za reálnu pravdu platnú v súčasnosti, že pôda je matkou nás všetkých. *DJ*

A. F. Bayly, ES 363

Vďaka Ti Bože, nebeský otče,
za krásu sveta, za každý plod,
za plné klasy, za poľné kvieťa,
za dary zeme, lesov a vôd.
Požehnaj, Pane, role a stráne,
aby bol sýty celý tvoj svet,
posilni všetky robotné ruky,
keď idú orať, siať, zvážať chlieb.
Ty s každým cítiš, každého vidíš,
počuješ každý prosebný hlas,
nauč nás bratsky s blížnym sa deliť,
odpúšťať, pomôcť, aj tisíc ráz.
Rozmnož v nás lásku, ó, Bože štedrý,
dopraj jej vzrastu, mocne ju nieť!
Rozsievač pravdy, požehnaj žatvu
a Duchom svätým znovuzrodˇ svet.

Zlato z našich polí (prečo je chlieb nad zlato)

Pôda pod našimi nohami nie je len kusom hliny, či investičným pozemkom v realitnom katalógu. Je to tá najvzácnejšia komodita, akú ako obec a národ vlastníme. Napriek tomu sa k nej správame trestuhodne bezstarostne. Stačí sa prejsť okolím Beckova a pozrieť sa na naše polia. Čo vidíme? Tradičné obilie, táto po stáročia pestovaná plodina, sa z nášho chotára potichu vytráca.

Miesto zlatistých klasov, z ktorých sa rodí náš každodenný a absolútne potrebný chlieb, sledujeme vyprahnuté pasienky, monokultúry pestované na technické účely, alebo parcely pripravené na novú výstavbu. Hazardujeme s vlastnou potravinovou sebestačnosťou. Kupujeme dopekané polotovary z dovozu, zatiaľ čo naša vlastná úrodná zem leží ladom alebo slúži záujmom, ktoré miestnych obyvateľov nenasýtia.

Dozrievajúce zrno bolo odjakživa vnímané ako skutočné zlato na rodnej pôde. V našom regióne to platí dvojnásobne. Skutočné „zlaté tehličky“ totiž nikdy neležali v bankových trezoroch pod zámkom. Sú nimi milióny žltých voňavých klasov, ktoré na poliach pod naším hradom ohýbal letný vietor. Boli zárukou, že prežijeme zimu.

Dnes toto dedičstvo predávame za lacný peniaz a okamžitý zisk. Pôdu vieme zničiť za pár mesiacov, no jej obnova trvá generácie. Ak dopustíme, aby z našich chotárov obilie zmizlo úplne, stratíme nielen krajinný ráz, ale aj kus vlastnej nezávislosti. Je najvyšší čas zobudiť sa, kým tie pravé zlaté tehly definitívne nenahradí iba betón a prach. Nezabúdajme na hodnotu zeme, ktorá nás živí. Chlieb bol, je a vždy bude nad zlato. *DJ*

Foto: zlaté tehličky z Beckova - balíky slamy

Vzácny akvarel Thomasa Endera zakúpený do zbierok Trenčianskeho múzea v Trenčíne

Thomas Ender sa narodil 3.11.1793 vo Viedni spolu s bratom dvojčaťom. Bol maliar, kresliar, grafik, krajinár a pedagóg. Jeho dvojča - Johann Nepomuk Ender bol tak isto maliar, portrétista, kresliar a ilustrátor. Thomas zomrel 28.9.1875 vo Viedni.

Obaja študovali na Akadémii výtvarných umení vo Viedni, kde Thomas začal s maľovaním krajín a zožal veľký úspech. Jeho krajinomaľby vyhrali ocenenie Akadémie a výhernú maľbu si zakúpil knieža Metternich, ktorý sa stal jeho patrónom. V rokoch 1817 - 1818 sa vďaka Metternichovmu patronátu Thomas Ender stal kresliarom Rakúskej vedeckej expedície do Brazílie, ktorá cestovala spolu s princeznou Leopoldínou, dcérou cisára Františka I. Habsburského. Leopoldína sa vydala za brazílskeho princa Pedra, neskoršieho kráľa Pedra IV. Portugalského. Ender tu namaľoval viac ako 700 kresieb a akvarelov, ktoré sú dodnes v zbierke Akadémie výtvarných umení vo Viedni. Medzi najznámejšie patrí panoramatický pohľad na Rio de Janeiro.

Uhorsko Ender spoznal počas cesty po Dunaji, kedy sprevádzal arcivojvodu Jána Rakúsko-Lotrinského na jeho ceste z Viedne do Odesy. Arcivojvoda Ján bol 13. dieťaťom niekdajšieho cisára Leopolda II. a bratom cisára Františka I. Z cesty po Dunaji a pod patronátom arcivojvodu Jána vznikol album s názvom Wundermappe der Donau (1841), pre ktorý Ender vytvoril 36 kresieb rôznych krásnych miest z povodia Dunaja. Jeho kresby do ocele vyryli najznámejší anglickí a nemeckí majstri rytci. Neskôr vznikol aj album Das pittoreske Österreich (1850), zachytávajúci to najkrajšie z Rakúskeho cisárstva.

Neskôr arcivojvodu sprevádzal aj na cestách do Innsbrucku a severného Talianska. Precestoval a zakreslil Transylvániu, Gödöllő a jazero Balaton. Akvarely z týchto ciest sú v zbierkach galérie umenia Albertina vo Viedni a v budapeštianskom Múzeu výtvarných umení. Taktiež navštívil Orient, Južné Rusko a Grécko. Práve vďaka ceste do Odesy sa Thomas Ender zoznámil s grófmi Festetičom, Pongrácom a Draškovičom a nadviazal vzťahy s uhorskou šľachtou. V roku 1863 bol hosťom baróna Medňanského v kaštieli v Strážkach, kde umelecky usmerňoval aj barónovho syna, mladého Ladislava Medňanského. 220 akvarelov z ciest po Hornom Uhorsku sa nachádza v Akadémii vied v Budapešti. Enderove topograficky presné veduty miest a detailné pohľady na krajinu a hradné zrúcaniny sú predchodcami fotografie a aj vďaka nim dnes poznáme dobovú podobu mnohých našich hradov.

Ender si pravdepodobne robil skice a rýchle nákresy priamo na mieste, v plenéri. Podkladová kresba je vyhotovená ceruzkou a doplnená akvarelom. Miesta skicoval z rôznych zaujímavých pohľadov. Zachovalo sa viacero obrázkov toho istého miesta, napríklad aj Beckova, ktoré sú často iba skicového charakteru. Po zvážení výslednej kompozície kresbu akvarelom dopracoval do najmenšieho detailu.

Trenčianskemu múzeu sa podarilo prostredníctvom aukčnej siene Dorotheum vydražiť akvarel zachytávajúci pohľad na Beckov s dedinou a krajinou v pozadí. Popri umeleckej má dielo aj historicko-dokumentačnú hodnotu. Okrem zobrazenia zaniknutých budov a kúrií môžeme vidieť väčšie množstvo postáv, ktoré dokladujú vtedajší spôsob odievania, práce a pohybu ľudí v krajine.

V typických enderovských tendenciách je tu zachytený široký výsek krajiny, avšak s obrovskou mierou detailov aj napriek menšiemu formátu. Prevláda zelená farba a zemité odtiene hnedej. V prvom pláne sa nachádza krajina s postavami - skupina žien pri práci a tiež pastier so stádom kôz. Dominantu druhého plánu tvorí hradné bralo so zrúcaninou hradu Beckov. Pod hradom sa nachádza dedina ukrytá v zeleni. Tretí plán tvoria hory v jemnom opare za tokom Váhu.

Pod akvarelovou maľbou je možné vidieť základnú kresbu ceruzkou. Nezvyčajne jasné a sýte farby sú aj napriek veku zásluhou najkvalitnejšieho papiera tej doby z dielne Jamesa Whatmana z Anglicka. Na túto skutočnosť poukazuje vodoznak, ktorý sa na papieri nachádza. Vodoznak je viditeľný len pri podsvietení.

James Whatman bol inovatívnym výrobcom papiera, ktorý vymyslel novú technológiu výroby liatím, pri ktorej nebola štruktúra sít na výslednom liste papiera viditeľná. Papier bol potom ešte namáčaný v želatínovom kúpeli z varených kopýt a kostí, čím sa stal extrémne odolným a menej absorpčným. Takto upravená povrchová vrstva lepšie držala farby bez vpíjania, takže farby spolu s papierom nedegradovali, resp. nebledli. Aj vďaka použitiu Whatmanovho papiera je dnes Enderova akvarelová maľba Beckova stále sýta a papier je takmer nepoškodený. O obrovskej obľube Whatmanovho papiera svedčia aj známe mená, ktoré ho používali. Napoleon naň napísal svoj závet, kráľovná Viktória ho používala pre svoju osobnú korešpondenciu. Na Whatmanov papier maľoval svoje expresívne krajiny aj významný romantický maliar William Turner.

Mgr. Veronika Ďurejová, historička umenia,
Trenčianske múzeum Trenčín.

1. Portrét Thomasa Endera.
2. Pohľad na Beckov, akvarel od T. Endera zakúpený do zbierok Trenčianskeho múzea.
Zdroj: TNM - blog.
3. Foto z expozície
4. Sušenie Whatmanovho papiera.
Článok publikujeme so súhlasom TNM a autorky.

Zdroj (obr. 1-3): https://www.muzeumtn.sk/hlavna-stranka/blog/vzacny-akvarel-thomasa-endera-zakupeny-do-zbierok-trencianskeho-muzea-v-trencine.html?page_id=22265

Z neznámej histórie Beckova - Fabrika, ktorú nikdy nepostavili

V BN č. 2/ 2026 som písal o histórii kameňolomu Skalice. Týmto článkom chcem rozšíriť pohľad na historické súvislosti, s ktorými sú Skalice spojené.

Málokto z dnešných Beckovanov tuší, že pod skalickým bralom mala vyrásť jedna z najmodernejších leteckých fabrík v strednej Európe. V 30. rokoch 20. storočia, keď nad Európou visela hrozba vojny, vyvlastnil štát v Beckove pozemky od viac ako stopäťdesiat majiteľov. Pražský letecký podnikateľ Dr. Kabeš tu začal budovať obrovský zbrojársky komplex so siedmimi montážnymi halami a vlastným letiskom. Prečo tento megaprojekt prekazil rok 1939, ako chcela rozostavanú základňu neskôr využiť nemecká Luftwaffe a prečo nedokončená fabrika nakoniec, paradoxne, zachránila Beckov pred ničivým bombardovaním? Spoznajte s nami utajenú kapitolu našej histórie.

Nová mladá Československá republika budovala nielen armádu, ale vo veľkom aj obnovovala a rozširovala svoju priemyselnú základňu. Súčasťou tejto štátnej industrializácie bolo aj Slovensko. ČSR sťahovala strategický priemysel na Slovensko v 30. rokoch 20. storočia z existenčných vojensko-strategických a ekonomických dôvodov. Tento proces sa nazýval industrializácia a militarizácia Slovenska a riadilo ho Ministerstvo národnej obrany ČSR (ďalej MNO). Hlavným dôvodom bolo ohrozenie z Nemecka a zraniteľnosť českého územia. Koncepcia obrany štátu určovala Slovensku úlohu hlavnej pevnosti a geografickej bariéry v prípade napadnutia zo západu. Z bezpečnostných a taktických dôvodov sa začal budovať úplne nový priemyselný koridor pozdĺž rieky Váh. Vznikli tu pobočky českých podnikov alebo úplne nové strategické závody. Považská Bystrica: Považské strojárne (pobočka Zbrojovky Brno) - výroba munície a pušiek. Dubnica nad Váhom: Škodove závody - podzemná a polopodzemná výroba delostreleckých zbraní. Nové Mesto nad Váhom - Beckov: Plánovaná lokalita pre leteckú fabriku Aero, ktorá ideálne zapadala do tohto chráneného koridoru s priamym vlakovým napojením na Moravu.

Boli tu aj dôvody ekonomické, Slovensko bolo po hospodárskej kríze agrárnou krajinou s obrovskou nezamestnanosťou a vlnami vysťahovalectva. Štát potreboval región hospodársky pozdvihnúť, aby znížil sociálne napätie. Výstavba fabrík priniesla tisíce pracovných miest a slovenskí robotníci predstavovali pre zbrojársky priemysel dostupnú a lacnejšiu pracovnú silu než v preťažených českých krajinách.

A tak sa v pražskej leteckej fabrike AERO, ktorej majiteľ bol JUDr. Kabeš, zrodil v jeho hlave odvážny plán na vybudovanie leteckej továrne - montovne lietadiel v Beckove ako pobočného závodu jeho materskej firmy v Prahe. Mnohých napadne otázka: Prečo práve v Beckove?

Dr. Kabeš, pražský rodák, povolaním právnik a advokát, okrem iného letecký nadšenec a propagátor lietania, viackrát cestoval na Slovensko už s týmto podnikateľským úmyslom, až napokon objavil v Beckove pod Skalicami pozemky - miesto, ktoré sa mu zdalo a bolo ideálne pre postavenie leteckej továrne a v budúcnosti i letiska na skúšanie a zalietavanie novo vyrobených lietadiel.

AERO - továrna na letadla, s.r.o. vznikla v Prahe už v roku 1919. Založil ju Vlastimil Tusar, významný československý politik a neskôr druhý premiér ČSR, spolu s podnikateľom Janom Kouřilom, tiež leteckým nadšencom, ďalej s technikom Karolom Mertom a advokátom JUDr. Vladimírom Kabešom. Spočiatku sa fabrika zamerala na opravy lietadiel z I. svetovej vojny. No dosť rýchlo pristúpili k výrobe nových lietadiel, čo bol v tom období síce rizikový, ale vysoko ziskový výrobný program. Prvými úspechmi boli licenčné úpravy overených rakúskych lietadiel Hansa-Brandenburg B.I, ktoré v továrni vyrábali pod označením Aero A-1. Kvôli ich špecifickému motoru, z ktorého občas striekal olej, dostali od mechanikov legendárnu prezývku „Sardinka“ či „Sardel“. Ďalej vznikli modely AERO A 0, A 10, A 01. Do roku 1923 fabrika vyrobila cca 160 lietadiel AERO A 1, AERO A 11, A 15 až po model AERO A 18. Stroje sa vyrábali prevažne ručne, motory do nich firma kupovala hotové od výrobcov zo zahraničia. Neskôr už vyrábali motory pre lietadlá v pražskej firme PRAGA, a tiež vo firme WALTER; Breitfeld & Daněk vyrábal licenčné motory Mercedes pre AERO A 1 a neskôr AVIA. AERO tieto motory nakupovala. Fabrika AERO vyrábala lietadlá hlavne pre československú armádu, československú poštu, aj súkromných odberateľov, napr. pre firmu BAŤA.

V roku 1923 JUDr. Kabeš vyplatil všetkých svojich spoločníkov a stal sa plnoprávnym majiteľom fabriky pod názvom: AERO, továrna letadel, dr. Kabeš, PRAHA - Vysočany. Pod týmto názvom fungovala táto letecká fabrika od roku 1923 až do roku 1946, aj keď počas vojny vyrábala a opravovala lietadlá pre nemeckú luftwaffe. Vtedy mala iba názov v nemčine: AERO Flugzeungwerk Dr. Kabes, Prague - Wissotschan.

JUDr. Vladimír Kabeš starší bol významný český právnik, pražský rodák, podnikateľ v strojárenskom priemysle, priekopník letectva a výroby lietadiel v Československu. Okrem lietadiel začala jeho fabrika v roku 1929, v časoch svetovej hospodárskej krízy, keď dopyt po lietadlách čiastočne poklesol, vyrábať aj slávne ľudové automobily, tzv. „Aerovky“, modely AERO 500, AERO 100 alebo AERO 30. Jeden z takýchto automobilov vlastnil v Beckove i pán Ondrej Uherčík. Bolo to AERO 500 a mal prezývku (nielen v Beckove) „cililing - ratata“ - podľa zvonivého zvuku motora pri štartovaní. Dobre si na ňu pamätám a určite i mnohí starší Beckovania.

Fabrike AERO sa darilo i počas hospodárskej krízy, JUDr. Kabeš pohotovo zareagoval, a tak najviac pomohli ekonomike firmy najmä autá. Aerovky boli nenáročné, pritom spoľahlivé, úsporné autá a na tú dobu veľmi lacné. Cena bola 18 000 čsl. korún a behom piatych rokov klesla na 16 600 Kč. Bolo to ľudové auto za ľudovú cenu.

Rozmach firmy nútil jej majiteľa hľadať i nové možnosti výroby v nových výrobných priestoroch. Zvyšujúce sa objednávky lietadiel od armády vyústili po spoločnom jednaní JUDr. Kabeša a Ministerstva národnej obrany ČSR, v rámci strategických plánov armády, do dohody postaviť zbrusu novú leteckú fabriku. Za miesto realizácie takéhoto veľkého projektu bol vybratý Beckov. Beckov z hľadiska strategického, taktického aj dopravného, s možnosťou vybudovania letiska hneď pri fabrike. Dve cestné trasy na Moravu, cez Strání a Květnú, cez Drietomu a Starý Hrozenkov; i dva železničné koridory, z Nového Mesta nad Váhom cez Myjavu, Veselí nad Moravou, Brno až do Prahy a z Trenčína cez Púchov, Olomouc tiež na Prahu. Ďalšou plánovanou vzdušnou dopravnou tepnou bolo aj letisko Piešťany, ktoré fungovalo už od roku 1926.

Plány na stavbu leteckej fabriky vznikli už v roku 1936. MNO malo záujem o ľahké prieskumné a bombardovacie lietadlá, ktoré by nahradili dovtedy vyrábané Š 328 a A100. Vznikol prototyp ľahkého AERO A 304 s dvomi motormi Walter Super Castor o výkone 316 kW. Na základe tohto prototypu vznikol ešte typ Š 50 a E 51, ktoré však vyrábal závod PRAGA. Nakoniec sa MNO rozhodlo po vyrobení a zalietaní dvoch prototypov AERO A 304 objednať tento model ako prieskumné lietadlo

a tiež model vychádzajúci z týchto prototypov - ľahký bombardér AERO 300, už tiež so zaťahovacím podvozkom a s dvomi, ale silnejšími hviezdicovými licenčnými motormi Bristol Mercury IX o výkone 610 kW, ktoré mali neskôr nahradiť motory z Waltrovky typu Walter Merkur IX, na ktorých výrobu mala firma Walter licenciu. MNO zadalo veľkú objednávku. Tieto lietadlá sa mali, okrem iných strojov, vyrábať v novovybudovanej továrni v Beckove.

Pozemky pod budúcu fabriku a letisko - Pod Stráňami, Sady a nivy, Úzke a Paclovky - patriace beckovským občanom a evanjelickej cirkvi štát na základe zákona č.63 z roku 1935 Sb. z. o strategických stavbách vyvlastnil za náhradu vtedajšej kúpnej ceny. Jednalo sa o viac ako 150 vlastníkov, pretože na Slovensku sa výmera pozemkov dedením zmenšovala. O týchto skutočnostiach rozhodoval súd, a tak Okresný úrad v Novom Meste nad Váhom vydal vyvlastňovací výmer na pozemky pre stavbu podniku dôležitého pre obranu štátu, náhrady boli vyplatené vlastníkom. To prebehlo v rokoch 1936 až 1938. A pozemky pod celý areál továrne boli prepísané na firmu AERO továrna na lietadlá, JUDr. Kabeš, Praha - Vysočany.

A tak po odkupe pozemkov v roku 1936 pod Skalicami dal JUDr. Kabeš vyhotoviť projekty a plány fabriky - montážneho komplexu na výrobu lietadiel. Projekt vyhotovila pražská firma Architekt inžinier Josef Blecha, Praha, Václavské námestie 14, synovec významného českého architekta Josefa Blechu st.

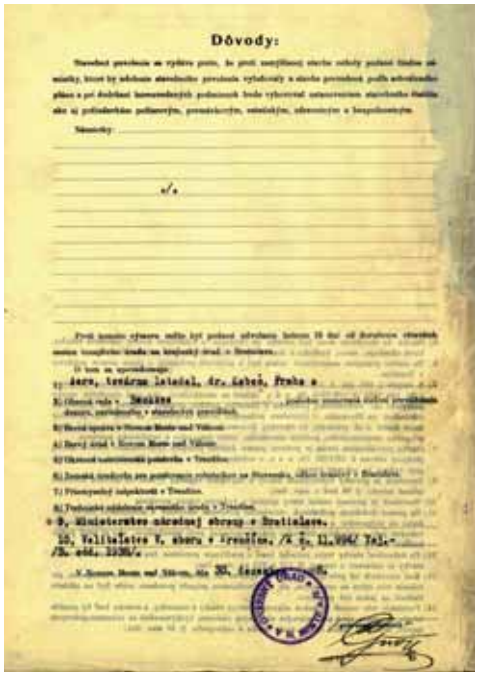
21. júna 1938 požiada oficiálne firma AERO o udelenie stavebného povolenia pre Montovne AERO, továreň na lietadlá v Beckove. Dňa 23. septembra 1938 dostáva súhlas na započatie stavby fabriky v Beckove na základe výnosu MNO v Prahe č. 21802, podpísaný zástupca ministra brigádny generál Čížek. Okresný úrad v Novom Meste nad Váhom na základe tohto výnosu povoľuje stavbu montovne „dľa predstavených a schválených plánov“ (citujem z Výmeru OÚ v N. Meste n. V.).

Stavba ihneď začala behom roka 1938 výkopovými prácami a betonážou základov. Fabrika

Okresný úrad v Novom Meste nad Váhom.

Výmer:

Dôvody:

mala byť postavená priamo pod Skalicami na celej parcele Pod Stráňami, v šírke od Skalíc až po evanjelický cintorín a z pohľadu spredu od hlavnej cesty až po hranicu svahu pod Lipkami. Dokonca tam mali byť vybudované i štyri podzemné objekty pod Lipkami ako plánované protiletecké kryty pre robotníkov a personál fabriky. Celkom sa jednalo o 36 stavebných objektov, sedem veľkokapacitných montážnych hál, boli to najväčšie stavby - mali slúžiť ako montážne haly na výrobu drakov a celkovú montáž lietadiel, jedna hala ako skúšobňa a sklad leteckých motorov (motory AERO nakupovala). Tieto budovy boli navrhnuté ako moderné železobetónové a oceľové konštrukcie (podobne ako fabrika Aero v Prahe) s veľkým rozponom striech, aby umožňovali plynulú montáž. Továrenské zázemie - bola naplánovaná kováčňa, kaliareň súčiastok, rôzne sklady a kancelárie, ako druhá časť infraštruktúry pre ďalšiu českú firmu LETOV. Táto mala zabezpečovať subdodávky súčiastok, servis a konečné úpravy strojov pred zalietavaním. Súčasťou plánov boli i sklady súčiastok, veľké dielne na opravy motorov a technické laboratórium. Ďalšie stavby mali tvoriť zázemie pre robotníkov - šatne a kantína, vlastná benzínová stanica, hasičská zbrojnica, kotolňa, elektrocentrála. V areáli fabriky mala byť ordinácia lekára, lekáreň, parkovisko nákladných áut, parkovisko osobných áut, tiež hospodársky dvor na odchov prasiat, kuchyňa, sušiareň na preglejku a drevené časti lietadiel, stolárska dielňa, sklad farieb, rezervné sklady. Obrovský areál, ktorý mal poskytnúť prácu skoro dvom tisíckam robotníkov a zamestnancov.

Konečný status v plánoch: Hoci vypuknutie krízy v septembri 1938 a následné rozpadnutie republiky v marci 1939 (vznik Slovenského štátu) proces výstavby ochromili, v oficiálnej Správe Hlavného štábu MNO pre parlament z 29. novembra 1938 bolo letisko Beckov výslovne zaradené medzi „letiská, ktoré sa po vykonanej revízii programu dobudovávajú ako nezbytne nutné“.

Prišiel však rok 1939, pod Skalicami sa už budovali základy skoro všetkých plánovaných objektov, začalo sa stavať letisko, kameňolom Skalice začal dodávať dohodnuté množstvo kameňa na stavbu, započali prípravné práce na výkop podzemných objektov - budúcich protileteckých krytov.

Mníchovská dohoda a Viedenská arbitráž a vznik Slovenského štátu zhatili tieto plány MNO ČSR, kontrolu nad strategickými plánmi prebrala nemecká vojenská správa. A tak v polovici marca 1939 (14.3.1939 vznikol samostatný Slovenský štát), konkrétne 15.3.1939 obsadil nemecký Wehrmacht v operácii nazvanej Märzwirbel zbytok územia Čiech, Moravy a Sliezska a 16.3.1939 bol vyhlásený Protektorát Čechy a Morava.

Táto nová geopolitická situácia zhatila i plány firmy Aero. Fabrika v Prahe sa dostala pod nemeckú správu, vyrábala a opravovala lietadlá pre nemeckú Luftwafe. Budovanie továrne v Beckove už nebolo v kurze. No zámerom nemeckej Luftwaffe bolo vytvoriť na území Slovenska rozptýlenie zbrojnej výroby do vnútrozemia okupovanej Európy, aby bola chránená pred náletmi spojeneckých bombardérov. Plány však neostali úplne v „šuflíku“. V roku 1944 ich oprášila nemecká firma VDM (Vereinigte Deutsche Metallwerke). Nemecká branná moc rozhodla, že v Beckove postaví vojenské letisko, opravovne lietadiel a príslušnú infraštruktúru a zázemie, vrátane plánovaných protileteckých krytov pod Lipkami a podzemné letecké hangáre pod Skalicami. Letisko v Beckove malo slúžiť na testovanie a zalietavanie lietadiel, tiež ako výcviková báza nových pilotov Luftwaffe. V nemeckých plánoch bolo letisko Beckov evidované ako hospodárske, továrenské a záložné. Malo byť logistickým bodom a ochranou Považia. Lokalita ležala v strategickom koridore Považia blízko hraníc s protektorátom Čechy a Morava. Nemecká armáda plánovala letisko Beckov a priľahlú infraštruktúru zapojiť do širšej siete záložných letísk, ktoré by v prípade potreby podporovali operácie stíhacieho letectva chrániaceho priľahlé priemyselné centrá - Považskú Bystricu, Dubnicu nad Váhom, Trenčín. Plány to boli monštruózne, no situácia na bojiskách nakoniec nedovolila Nemecku realizáciu letiska v Beckove. Vzhľadom na rýchly vývoj udalostí na fronte a prepuknutie SNP v auguste 1944 nemecká Luftwaffe nestihla plne realizovať masívny potenciál beckovskej základne podľa pôvodných plánov.

Vojna skončila porážkou Nemecka. Československá republika bola obnovená. Započaté stavby pod Skalicami dala vláda novej republiky hneď v rokoch 1945 - 1948 zbúrať, pozemky boli asanované a vrátené pôvodnému účelu - poľnohospodárskej výrobe. Že sa fabriku na lietadlá firme Kabeš nepodarilo postaviť, bola veľká škoda, hlavne by sa vyriešila nezamestnanosť v považskom regióne. No zároveň to možno zachránilo Beckov pred zničením leteckým bombardovaním tak, ako sa to stalo s fabrikou Aero v Prahe, ktorá bola totálne zničená bombardovaním americkou USA AF na kvetnú nedeľu 25. marca 1945, kedy boli zasiahnuté aj susedné závody ČKD Libeň a Vysočany, ale hlavne civilné objekty, zahynulo viac ako 500 civilistov, vyše 1200 bolo zranených.

Role po Skalicami, kde mala stáť továreň a letisko, začali znovu prinášať úrodu, kameňolom v Skaliciach fungoval ďalej, kameň sa lámal na nové stavby budované po vojne, elektrárne Mnešice, Madunice, vážsky kanál, úpravy koryta Váhu a stavbu hrádzí, nové cesty, mosty, ale aj na výstavbu nových domov občanov v regióne. Nakoniec i ťažba kameňa skončila a Skalice získali štatút štátnej prírodnej rezervácie.

Ivan Ondrejovič

V tomto článku boli použité archívne materiály Vojenského historického archívu Bratislava; VÚA - VHÚ Praha, Národného technického múzea (NTM) v Prahe - Archív pre dejiny techniky a priemyslu: Bittnerova zbierka, ktorá obsahuje unikátne ucelené historické a technické podklady k firme Aero, továrna letadel s. r. o. Praha-Vysočany; Spolkového archívu (Bundesarchiv-Militärarchiv) vo Freiburgu.

***Poznámka:** Doplnenie k textu Beckovské Skalice, str. 12-13, BN č. 2/2026: „V kameňolome Skalice ďalej pracovali, okrem tých našich občanov, ktorých som spomenul v minulom článku, aj Bánovský Michal, Bánovský Štefan, Hladký Pavol, Lacko Rudolf, mínera robil pán Hubina.“*

Foto:
Aero A 304, ktoré sa malo vyrábať v Beckove.
Bombardér Aero A-300 (1938).

Dokumenty:
Stavebné povolenie pre AERO, továrna letadel, Dr. Kabeš, Praha - posledná strana.
Súhlas MNO so stavbou továrne na lietadlá v Beckove pre firmu AERO, Dr. Kabeš, Praha.
Výmer Okresného úradu Nové Mesto nad Váhom o schválení stavby MONTOVNY V BECKOVE pre firmu AERO.

Pohár starostu Obce Beckov 2026

Poľovné združenie PZ Hurban Beckov po 7 ročnej pauze usporiadalo 4.7.2026 od 8:00 hod. streleckú súťaž - Pohár starostu Obce Beckov v streľbe na asfaltové terče.

Riaditeľom pretekov bol Miroslav Uherčík (predseda PZ HURBAN BECKOV). Zástupcom a hlavným rozhodcom bol Ing. Marek Jambor (správca strelnice PZ HURBAN BECKOV). Na organizácii sa podieľali členovia PZ Hurban Beckov, ktorí sa aj uvedených pretekov zúčastnili.

Podávali sa výborne dobroty ako kapustnica, guláš a zabíjačkový tanier z diviny, ktoré pripravil majster kuchár Marek Čaňo a Zdenko Čaňo. Občerstvenie bolo naozaj veľmi chutné. „MŇAM“. O bufet sa postaral Pavol Jarábek. Preteky sa konali za krásneho slnečného počasia. Zúčastnilo sa 16 pretekárov, ktorí boli dobre naladení a disciplinovaní.

Starosta Obce Beckov Ernest Benko zablahoželal všetkým zúčastneným a odovzdal ceny 6 strelcom.

Poradie - umiestnenie súťažiacich:

1. Lukáš Godál
2. Daniel Plačko
3. Erik Gergel
4. Richard Bohovic
5. Branislav Branislav
6. Peter Nemček (cena útechy)

Všetkým strelcom GRATULUJEME!

Chcem sa veľmi pekne poďakovať všetkým súťažiacim, ktorí sa zúčastnili pretekov a pevne verím, že na budúci rok nás bude ešte viac.

Poďakovanie tiež patrí starostovi obce Ernestov Benkovi, ktorý zobral záštitu nad týmito pretekmi, venoval poháre víťazom s putovným pohárom a odovzdal vecné ceny.

Veľké ďakujem patrí aj členom PZ Hurban Beckov za pomoc pri organizácii a za darovanie cien do pretekov. V neposlednej rade patrí ďakujem aj sponzorom, ktorí nám venovali bohaté ceny.

Sponzori: ODIMON Trenčín, REX Peter Čikel, Porsche Horná Streda, Pavol Vavro, Miloš Gúčik, Miroslav Čavič a členovia PZ HURBAN BECKOV.

Na záver by som veľmi rád pozval všetkých občanov Obce Beckov a aj ďalších ľudí mimo obce Beckov na preteky Pohár starostu obce Beckov 2027. Vidíme sa v roku 2027.

Ing. Marek Jambor

1. spoločná fotka;
2. víťaz L. Godál, E. Benko a M. Jambor.
Foto: Ing. M. Jambor

Bežec z Beckova na svetovej sérii v trail behu v Lotyšsku

Je štvrtok večer, sadáme do auta a vyrážame na 12 hodinovú cestu do Rigy v Lotyšsku, ktoré je ôsme najzelenšie mesto v Európe.

Počas najbližšieho víkendu sa tam koná svetová séria v trail (horskom) behu, „Gauja trail by UTMB“. K dispozícii sú 4 vzdialenosti od 10 km do 100 km. Pred pol rokom, keď som sa prihlasoval, som si vybral tu najdlhšiu, a teda beh na 100 kilometrovej trati.

Lotyšsko má počas leta príjemnú klímu a aj keď na Slovensku bolo 36°C, v Rige bolo o 10 menej. Po dni aklimatizácie sme sa v piatok vybrali do mesta Cesis pre pokyny pred štartom a slávnostné otvorenie sprevádzané miestnym folklórom a bubnovou show.

Sobota ráno (1. augusta), budíček o 1:45 v noci, aby som sa stihol presunúť na štart do mesta Sigulda. Ranný štart priamo na hrade, zimomriavková atmosféra sprevádzaná vikingskou hudbou, únavou zo skorého vstavania a je odštartované. Po štarte bežíme koridorom ľudí, ktorí nás prišli povzbudiť. Trať vedie naprieč celým národným parkom Gauja. Bežíme cez lúky, lesy, popri rieke, ktorú sme niekoľko krát prebrodili, okolo zrúcanín hradov či jazier. Začiatok je doplnený o množstvo drevených schodov hore a dole, na ktorých sa vďaka nočnému dažďu šmýka. Na viacerých miestach nás čakali diváci s bubnami, rapkáčmi a dymovnicami. Organizátori si pre nás pripravili skutočné skvosty, kedy nás nechali bežať hore bobovou dráhou, cez miestnu ZOO, tajný sovietsky úkryt zo studenej vojny 9 metrov v podzemí či pieskovú pláž. Na posledných 15 km si pre nás organizátori pripravili výbeh troma lyžiarskymi zjazdovkami a na úplný záver výbeh 80 schodov až do cieľa. Tam ma už čakali moje deti, ktoré so mnou bežali cieľovú rovinku a prebehli cieľovou čiarou.

Napokon trať v kategórii 100 km mala 92 kilometrov a 2200 m prevýšenie. Od organizátora bol stanovený limit na zdolanie 18 hodín. Môj odhad, na základe 108 km behu z marca tohto roku bol, že by som to mohol zvládnuť pod 16 hodín. Napokon som to celé prebehol za 13 hodín a 14 minút. Keďže išlo o svetovú sériu, najdlhšej trate sa zúčastnilo 657 bežcov z 50 krajín sveta (piati zo Slovenska), do cieľa úspešne dobehlo 572 bežcov a mne sa podarilo obsadiť výborné 281. miesto. Na druhý deň ráno ešte návšteva a prechádzka po jednej z najväčších tržníc v Európe a cesta naspäť do Beckova.

Keďže išlo zároveň o kvalifikáciu na svetové finále vo Francúzsku, kde mám už splnené všetky podmienky pre štart, verím, že sa v najbližších rokoch postavím na štart priamo pod Mont Blancom. Pretože sny si treba plniť.

Ing. et Ing. Matúš Varačka

OŠK Slovan Beckov

Dňa 19.6.2026 ukončilo mužstvo mužov ročník 2025/2026 ako nováčik krajskej súťaže 6. ligy Sever. Napriek zdravotným problémom niektorých hráčov sa podarilo mužstvo zachrániť, keď skončilo na predposlednej 15. priečke. Na jeseň nazbierali 15 bodov, keď porazili nového majstra ZFC Trenčín aj vypadajúceho z 5. ligy, Ladce. Na jar sa im nepodarilo zachytiť úvod jarnej časti, keď prvé body získali až v 5. zápase v Melčiciach Lieskovom. S mužstvami, čo bojovali o záchranu, Košeca a Dolné Kočkovce, tie na domácej pôde zdolali... Dúfame, že v novom ročníku 2026/2027 sa budú vyhýbať zraneniam a mužstvo sa posunie v tabuľke vyššie.

Dňa 26.6.2026 sa uskutočnilo na ihrisku ukončenie ročníka 2025/26 pod záštitou starostu obce Beckov p. Ernesta Benka a sekretára ObFZ Trenčín p. Petra Fabiana. Mládež bola ocenená medailami

U9 a U13 za 2.miesto a U11 skončila na 4.mieste. Ocenení boli aj najlepší strelci OŠK Slovan Beckov z každej kategórie - za U9 Alex Ježovica, U11 Adam Benetin a U13 Ľuboš Prokopenský.

Vladimír Školár

HRAD BECKOV

Stibor zo Stiboríc a jeho zásluhy o prestavbu hradu Beckov a význam jeho pôsobenia pre Uhorské kráľovstvo na prelome 14. - 15. storočia

V nedeľu 19. júla na Hrade Beckov od 15. hod mala prednášku **Daniela Dvořáková**, historička SAV a Čestná občianka Beckova. Prednáška sa týkala Stibora zo Stiboríc a jeho vplyvu na rozvoj hradu a panstva Beckov a konala sa v práve zreštaurovanej časti Severného paláca. Záujem verejnosti bol veľký, osobnosť prednášajúcej aj téma zaručili úspech, prišlo viac ako 50 hostí z Beckova aj okolia, mnohí sa zapojili do diskusie. K pripravovanému projektu rekonštrukcie východnej časti Severného paláca hradu sa vyjadrili starosta obce Ernest Benko, riaditeľ hradu n. o. Peter Pastier aj Tomáš Michalík, zástupca riaditeľa TNM v Trenčíne. Všetko sme sledovali veľmi pozorne, prednášku, aj tri výstavy, jednu k donácii hradu vojvodovi Stiborovi 16. júla 1388, druhú k stavebným aktivitám Stiborovcov a tretiu k obnove hradu za posledných 50 rokov, takže ani búrka, ktorá sa prehnala za múrmi paláca, nás nemohla rozptýliť. Zažili sme krásne neskoré popoludnie, odchádzali sme naplnení obdivom k pani Dvořákovej, k jej odbornosti a zaujímavému podaniu našej histórie na prelome 14. a 15. storočia, ako i k dielu, ktoré sa podarilo obci dokončiť na hrade. *DB*

Voľby do orgánov samosprávy obcí 24.10.2026

Oznamujeme všetkým kandidátom na post starostu alebo poslanca obecného zastupiteľstva, že Beckovské noviny č.5/2026, ktoré vyjdú 15.10.2026, poskytnú priestor na zverejnenie fotografie kandidáta a textu, v ktorom sa kandidát stručne predstaví (meno, priezvisko, titul, vek, profesia, členstvo v strane alebo je nezávislý kandidát) a vyjadrí svoje zámery a ciele, ktoré by chcel v prípade zvolenia uskutočniť v obci.

Text by mal byť v rozsahu max. pol strany aj s fotkou, čo je cca 390 - 400 slov. Text môže byť aj kratší, ale aktuálna fotka by mala byť samozrejmosťou.

Termín zaslania: 30.9.2026.

Kontakt na zaslanie fotografie a textu: **socialne@obec-beckov.sk**.

Do zákonom stanoveného termínu 25.8.2026 odovzdali svoje kandidátne listiny 13 občania.

Svoju kandidatúru na starostu obce Beckov ohlásil:
Ernest Benko - nezávislý kandidát

Svoju kandidatúru na poslanca obecného zastupiteľstva obce Beckov ohlásili:
* Mgr. art. Kristína Bánovská - nezávislá kandidátka
* Mgr. Peter Benko - Hlas-sociálna demokracia
* Ing. Alena Čechvalová - Sme rodina
* Ľuboš Hajdušek - nezávislý kandidát
* Ing. Marek Jambor - nezávislý kandidát
* Anna Kabelíková - nezávislá kandidátka
* Ing. Jaroslav Martiš - nezávislý kandidát
* Tomáš Masarik - Hlas-sociálna demokracia
* Radovan Poláček - nezávislý kandidát
* Mgr. Marek Sedláček - nezávislý kandidát
* Marek Šutovský - nezávislý kandidát
* Matúš Ťaptík - nezávislý kandidát

SAMOSPRÁVNE VOĽBY 2026

BECKOVSKÉ NOVINY - dvojmesačník. Vydáva Obec Beckov, IČO 00311413. BN č.4/2026 vyšli 31. augusta 2026. **Ročník XXX.** NEPREDAJNÉ: pre obyvateľov obce Beckov • ISSN: 1338-8142 02. Evidenčné číslo MK SR - EV 2878/09. Adresa redakcie: Obecný úrad, Beckov č. 180, 916 38 Beckov; e-mail: socialne@obec-beckov.sk; redakcia.bn.ko@gmail.com; tel. kontakt: 032 7742722, 0911 960 621 • Šéfredaktorka: Mgr. Dana Badžgoňová • Redakčná rada BN: Radovan Poláček, predseda; Mgr. Dana Badžgoňová, Ing. Darina Jarábková, Mgr. Jozef Pekarovič, Zuzana Tehlárová, členovia. Grafická úprava a tlač: Tlačiareň J+K, Trenčín, Opatovská 41 • Webstránka obce: www.obec-beckov.sk. **Za obsah článkov zodpovedajú autori.**